

Issukkut kræfteqarneq

Testikelkræft

Imarisai

Saqqumersitsisoq: Neriuffiat Kattuffiat * 2016

Ilusaa siulleq, naqiternera siulleq

Ilusilersuisoq: ReneDesign

Assit: Johanne Olsen

Quppersakkamit uuminnga nutsigaq: Testikelkræft

Nutserisoq: Else Noahsen Olsen

Kukkunersiuisoq: Johanne Olsen

- 4** Aallaqqqaasiut
- 5** Issukkut kræfteqarnerup malunniutai qanoq ittuuppat?
- 6** Qanoq misissuisoqassava?
- 8** Qanoq napparsimatigaanga?
- 12** Saniatigut sunniunnerit kingunerluutillu suuppat?
- 16** Atoqateqartarnerami?
- 18** Katsorsaariaatsinik allanik peqarpa?
- 20** Katsorsartinneq naammassippat qanoq pissaanga?
- 22** Ajorunnaarsinnaavunga?
- 23** Kræftimi peerneqarsinnaanngippat?
- 24** Sooq issukkut kræfteqartoqalertarpa?
- 26** Nammineerlunga qanoq iliorsinnaavunga?
- 30** Oqaatsit allattukkat
- 32** Suut allat aamma atuarsinnaavakka?
- 33** Sumi siunnersorneqarnissannik ikiorneqarsinnaavunga?
- 34** Issut

Aallaqqaasiut

Qallunaat Nunaanni angutit 300-rujut missaani amerlassusillit ukiut tamaasa issumikkut kræfteqalersarput. Angutini 15-it aamma 40-runik ukiulinni issukkut kræfteqarneq takussaakkajunnerusarpoq.

Katsorsartinnerup kinguneri nunarsuarmi pitsaanerpaatut qaffasitsigip-put, aamma napparsimasut 94 %-ii ajorunnaartarput. Tamanna ima paasillugu, angutit issummikkut kræfteqaraluarlutarlik amerlanerit inuunertik nalinginnaasumik atorsinnaasarpaat.

Una atuagaaraq nappaat katsorsartinnerlu pillugit apeqqutigisannik arlaqartunik aallerfigineqarsinnaavoq.

Aamma tassani sumi siunnersorneqarsinnaaneq allanullu ilittut nap- paateqartunut attaveqarsinnaanerit atuarsinnaavat.

Nappaatit atugaaneri assigiinngillat, taamaattumik nappaatit pillugu apeqquteqarfingisinhaasatit tassaapput nakorsat peqqissaasullu ilinnik katsorsaasut, taakku nappaativit qanoq ittuuneranik akissuteqarfingil- luarnerusinnaavaatsit.

Issukkut kræfteqarnerup malunniutai qanoq ittuuppat?

Issukkut kræfteqarnerup malunniutai nalinginnaanerusut tassaapput tinuneq malugineqarsinnaasoq, imaluunniit issuk tamakkerlugu allisoqqaneq. Malunniutit annernartumik ippinnartumilluunniit malunniussinnaapput, amerlanertigulli annernarneq ajorput. Kræfti imerajuup sorujiarnerqartarfíini nassanut tunorlerpaanut siaruaassimaguni qitikkut anniарneq malunniutaasinjaavoq (quppernermi kingullerpaami titartagaq takuuk). Qaqutigorsuaannaq napparsimasut ilaasa ivianngup qinersiagut pullattoortarput, imaluunniit ippigisaqarlutik.

Issukkut anniарneq, pullattoorneq aamma issut oqimaatsutut misigisinnaaneri malunniutaasuni taaneqareersuni allani kræftimit allaa-nermik malunniuteqarneri pissutaasarpooq, kisianni malunniutit sunik pissuteqarnersut paasilluarnissaat pingaaruteqarpoq.

Imminut misissorneq

Issuit misissukulanerisigut nalinginnaasumik ajoquteqannginneri malugilluarsiinalissavatit. Taamaalillutit allanngornerisa paasinissaat ilinnut ajornanginnerulissallutik. Tamatta assigiinngilagut, taamaammat allagisannik malugisaqaruit, suna ilinnut nalinginnaasuunersoq eqqamanissaa pingaaruteqarpoq. Allanngortoqarneranik pasitsaassaqaruit nakorsannut iluamik misissortittariaqarputit.

Atuagaaqqami atuarsinnaavat: Sådan undersøger du dine testikler”
“Issut imatut misissorsinnaavatit”

Qanoq misissuisoqassava?

Issukkut kræfteqarnerit pasitsaanneqaruni, taava nakorsap siullermik issutit misissussavai. Attuualugit malugineqarsinnaapput issuit aappaat tamarmilluunniit annerulersimanersut imaluunniit manngernerulersimanersut. Taassuma kingorna misisortinnerit assigiinnngitsut ingerlan-neqassapput, tassanilu nappaatip suuneranik eqqortumik paasisaqartoqassalluni. Nakorsap imerajuup sorujiarneqartarfii imeqqutanniittut qungasianiittullu aamma misissussavai. Imerajuup sorujiarneqartarfii kræftip sananeqaataanik imaqlarsinnaammata, taamaammallu pullassin-naallutik.

Issukkut kræfteqarnerit assigiinnngitsut marluk

Issukkut kræfteqarnermi pingarnertut kræftit assigiinnngitsut marluup-put: seminom aamma non-seminom.

Kræftit taakku marluk akornanni assigiinnngissutit pingarnerit tassa kræftip tinunera tassaasoq non-seminom, taannalu semonom-imit sukkannerusumik alliartukulanerusartoq.

Non-seminomer-lu angutini 20-it 35-illu akornanni ukiulinni takussaaku-lanerusartoq.

Seminomer-lu angutini 25-iniit 45-runik ukiulinni takussaakulanerusar-poq.

Maligaasat atorlugit misissuineq (ultralydsundersøgelse)

Maligaasat atorlugit issuit misissornerisigut, erseqqissumik takuneqarsinnaavoq issummi tinuneqarnersoq.

Aaviinikkut misissuineq

Aaversinnikkut takuneqarsinnaalissaaq aanni tumormarkørinik taa-neqartartunik akoqarnersoq. Tumormarkørit tassaapput uumassusillit sananeqaataat kræftip tinuneranit kaanngartartut. Ilaannikkut tumormarkørit takutissinnaasarpaat issuummi kræfti sunaanersoq.

Tumormarkørit Alfa-føtoprotein (AFP) aamma Humant Chorion Gonadotropin (HCG)-it aammi takuneqarsinnaagaangata, taava issukkut kræfti non-seminom-imik taaneqartartoq nappaatigineqartarpooq. Napparsimasut seminom-imik nappaateqartut 30-40 procentiisa non-seminom-imik nappaateqartut avini tumormarkørinik nassaarfingineqarneq ajorput. AFP-nik aamma HCG-nik aammi annertuumik nassaartoqarpat, taava nappaat saassussisinnaavoq. Tassa kræftip tinunera sukkasuumik alliartorsinnaagami.

Misissugassanik peersineq

Kræfteqarnersutit paasilluarumallugu misissugassamik issukkut peersisoqassaaq, allisitsiutkkullu misissorneqareerpat akineqarsinnaassallutit ilumut kræfteqarnersutit. Misissugassamik peersineq suliaritinnikkut pisarpoq, tassani ilaatigut issuit peerneqarnerani. Issukkut kræfteqarnersutit qulakkeerlugu paasiniarnerani, issup peerneqannginnerani tinunermi suliaritilluni allisitsiummik misissorneqartussamik peersisoqartarpooq.

Misissuinerit allat

Misissugassamik peersinikkut issukkut kræfteqarnerit paasineqarpat, taava tarrasuunikkut misissuineq immikkut ittoq atorlugu kræfti siaruaassimanersoq misissorneqassaaq. Kræfti imerajuup sorujuarnerqartarfiini nasanut tunorlerpaanut siaruaateqaartarpooq, imerajuup sorujuarneqartarfiinut allanut aamma timip pisataanut allanut, pingaartumik puannut. Eqqumiikkaluamik nassat ilui, ivianngullu ilui tarrarsuilluni misissorneqartarpurut.

Qanoq napparsimatigaanga?

Ajorunnaarnissannut periarfissat nalilersorniarlugit aamma katsorsartinnerpit pitsaunerpaamik ingerlanissaanguniarlugu, nappaativit sumutkillissimanera nakorsat ilisimasariaqarpaat.

Issukkut kraefti pingasunik killiffilerlugu aggornilersussavaat, aammalu nappaat imerajuup sorujuarnerqartarfinut siaruassimanersoq, taamatuttaarlu timip pisataanut allanut siaruassimanersoq takuniarlugu.

Killiffit aggnilersorneri

Killiffik I:

Sumiifimmi issuummi ataasiinnarmi illuttulluunniit nappaammik eqqorneqarsimasoq.

Killiffik II:

Nappaat imerajuup sorujuarneqartarfini nassanut tunorlerpaanut siaruassimasoq.

Killiffik III

Nappaat kanajaat qulaatigut imerajuup sorujuarneqartarfinut siaruassimasoq, imaluunniit timip pisataanut allanut siaruassimasoq.

Killiffit pingasuusut taakku aallaavigaat TNM-imi immikkoortiterineq. Kræftimut killiffinnik immikkoortiterinermi atorneqartartut. TNM-imi naqinneq T isumaqarpoq tumor (tinuneq).

T-ip kingornani kisitsisip takutittarpaa tinunerup qanoq atsiginera. Naqinneq N isumaqarpoq `nodes` (imerajuup sorujuarneqartarfi). N-ip kingornani kisitsisip takutittarpaa nappaat imerajuup sorujuarneqartarfinut siaruassimanersoq. Naqinneq M isumaqarpoq `metastaser` (timimi allamut siaruattoq).

TNM-imi immikkoortiterinermi naalaatit

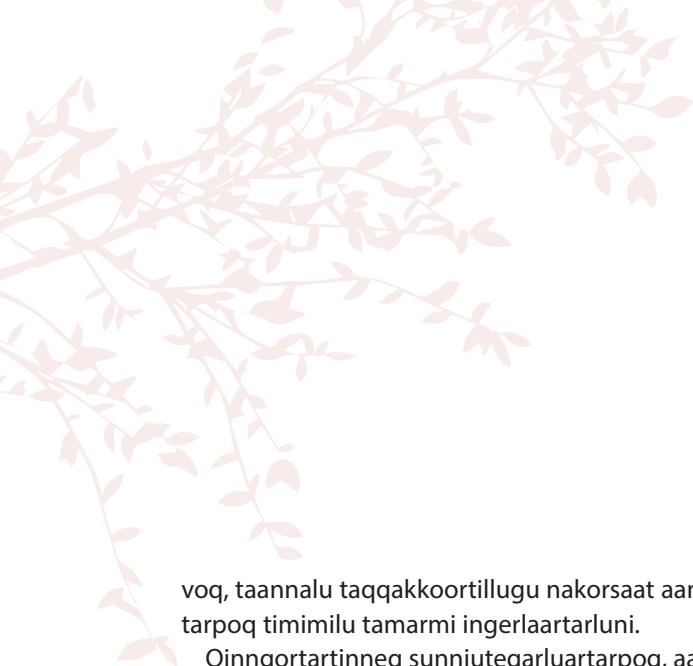
- T1:** Tinuneq issunnut killilimmik naasimasoq.
- T2:** Tinuneq issummiittoq, kisianni issuuup puuagut anillalluni issuit avataanut naasimasoq, ameraasaanullu issuuup puua kaajallallugu Aamma imerajuup taqaanut imaluunniit taqaaqqanut tinuneq naasimasoq.
- T3:** Tinuneq anisuup aqquataanut naasimasoq.
- T4:** Tinuneq ameraasat tamaasa aqquaarlugit naasimasoq, aamma isummut.
- N0:** Imerajuup sorujiarneqartarfiinut qaninnernut siaruaanneqanganitsoq.
- N1:** Imerajuup sorujiarneqartarfianut ataatsimut arlalinnulluunniit 2 cm-terinik minnerusumik angissulimmik siaruaanneq.
- N2:** Imerajuup sorujiarneqartarfiinut ataatsimut arlalinnulluunniit siaruaanneq, angineq 2 aamma 5 cm-erit akornanni angissusilik
- N3:** Imerajuup sorujiarneqartarfianut ataatsimut arlalinnulluunniit 5 cm-terinit anginerusumik siaruaanneq.
- M0:** Timip ilaanut allamut siaruaattoqarsimanngitsoq.
- M1:** Timip ilaanut allamut siaruaanneqartoq.

Qinngortartilluni katsorsartinneq

Qinngortartilluni katsorsarneqarnermi kræftip sananeqaatai aserorter-neqartarput. Qinngortartinneq annernartoqarneq ajorpoq, qinngortartinnerillu tamarmik minutrialunnguani pisarlutik. Seminom-imut qinngortaaneq sunniuteqarluartarpoq. Katsorsaaneq sap.ak. tallimariarluni ingerlanneqartarpoq, sap.ak. marlunniit, sap.ak. sisamat sivisus-suseqarsinnaalluni.

Kemoterapi

Kemoterapi nakorsaammik kræftip sananeqaataanut toqunartulinnik katsorsaalluni atorneqartarpoq. Sullulik kusertittagaq amitsuarannguu-

voq, taannalu taqqakkoortillugu nakorsaat aammut akulerutitinneqartarpooq timimilu tamarmi ingerlaartarluni.

Qinngortartinneq sunniuteqarluartarpoq, aamma nakorsaatit cisplatin, etopocid aamma bleomycin-init atorlugit ingerlanneqartarluni. Pisarnertut katsorsaanermi ullut tallimat malittuinnaat pisassavatit, sap. ak. pingasuni pinngikkallattarlu. Katillugit pingasoriarlutit sisamarialutilluunniit.

Puaat aamma tartut sulinerinik misissuineq

Kemortinnerup puaat tartullu sulineri annikillisissinnaavai. Taamaattumik kemomik katsorsartinnginnermi taakku sulineri misissorneqaqqaartarput, kiisalu kemortinnerup ingerlanerani misissorneqartarlutik.

Kemortinninni puatit tartutilluunniit ajoqusissagaluarpata, taava nakorsaatit annertussusaata annikillisinnissaat pisariaqalersinnaavoq.

Pilattartinneq katsorsaanermut ilassutitut atorneqarpat

Kemortereeruit CT-scannerteqqissaatit (maligaasat atorlugit misissuineq) paasiniarlugu kræfti peerussimanersoq. Kræfteqarneranik takusutissaqarpat, taava tinunerup sinnera peerniarlugu pilattartinnissannik neqeroorfingineqassaatit. Amerlanertigut kræftip tinuneri sinneruttut ajunngitsusuasput, kisianni qanorluunniit ikkaluarpata peerneqtariaqarput. Kræftip ipiutaasartaanik sinneruttoqarsimappat, taava kemorteqqinnissaq pisariaqarsinnaavoq.

Pujortarneq aamma imigassaq – ullormut sisamat sinnertaraanni - aseruuttornerit, uummatikkut- aamma puakkut ajornartorsiuteqalerne- rit, kiisalu aanaalernissamut aarlerinaatit annertunerulerneri aamma ikit allatut pissuseqalersinnaaneri pisinnaapput.

Pilatsinnissannut aarlerinaatit annikillisissinnaavatit pujortarunnaarnik- kut, aamma aarlerinaatinut killissarititaq appasinnerpaamik atortinneri- sigut.

Peqqinnissamut qullersaqarfíup pilatsinnissaq pillugu tamanut inassuti- gisaa tassaavoq:

- Killissarititap appasinnerpaamik atortinnissaa
- Pilatsinnissap tungaanut sap.ak. sisamat imigassartorunnaavinnis- saq, nalinginnaasumik ullormut sisamat imertarsimagukkit.
- Pilatsinnissap tungaanut kingusinnerpaamik sap.ak. arfinillit sioqqul- lugit pujortarunnaavinnissat

Aamma takuuk qupp. 26-28

Saniatigut sunniunnerit kingunerluutillu suuppat?

Katsorsarneqarneq tamarmi saniatigut sunniutinik malitseqartarpoq, inuillu katsorsartinnermi assigiinnigitsumik qisuariartarlutik. Pilattarte-reernermermi kemortereernermermilu saniatigut sunniutaasartut nalinginnaasut allaaserineqarneri ataani atuarsinnaavatit. Qujanartumik angutit tamarmik saniatigut sunniutaasartunik taagorneqartunik tamarmik eqqorneqarneq ajorput. Katsorsartinninni saniatigut sunniutaasinnaasut allaaserineqarneri sulisunit qinnutigisinnaavatit.

Pilatsinneaq

Pilatsinnermermi saniatigut sunniutaasartut

Pilattartereernermermi saniatigut sunniutaasartut nalinginnaasut tassaap-put pilatsiffisakkut pullanneq aamma annerisaqarneq. Qaqutigor-suaannaq ikimi aseruuttoqarsinnaavoq. Aamma issukkut aanaarsin-naavoq.

Pilatsereernerup kingorna kingunerluutit

Issukkut kræfteqarnerup suussusersinissaa sioqqulluguli anguterpaaluit issuisa sulineri annikillereersimasarput. Malugineqarsinnaanngilaq. Issuilli aappaa peersikkukku, sulineri suli annikilleriartarput. Taamaattumik suliaritinnginninni anisuunnik toqqorsinissat eqqarsaatigereertariaqarpat (takuuk qupp. 14)

Angutit amerlanerit issummik appaat kiserngoruttoq iluaqtigalugu kinguaassiutikkut sananeqaatinik naammattunik pilersitsisinnaasarput, aammalu ajornartorsiutiginagu atoqateqarsinnaasarlutik.

Pisariaqalersinnaavorli katsorsartinnerpit nalaani kingornalu kinguaassiutikkut sananeqaatinut tapertassatut testosteroneen pisassagit.

Qinngortartilluni katsorsartinneq

Qinngortartilluni katsorsartinnermi saniatigut sunniutaasartut

Angutit amerlanerit qinngortartittaraluarlutik akornutiginagu inuu-nertik nalinginnaasumik ingerlatiinnartarpaat. Kisianni iluaalliuutinik takkuttoqarnissa piareersimaffigissavat. Ameq uuararsimasutullusooq aappillersinnaavoq. Ilaat timmissinnaasarput, qasoqqallutik, imaluunniit merianngullutik. Katsorsartinnerup naammassineranit qaammatalunn-guit qaangiunnerini iluaalliuutit qaangiuttarput.

Qinngortartilluni katsorsartereernerup kingorna kingunerluutit

Qinngortartilluni katsorsartinnermi anisuup uumasuaraanik pilersitsi-sinnaaneq annertulaartumik annikillisarpoq. Issuk kræfteqanngitsoq toqqaannartumik eqqorneqanngikkaluarluni, aamma toqqaannanngit-sumik qinngortarneqaannaraluarluniluunniit – piffissap ilaani meerar-taarnissamut piginnaasaa annikillisinnaassaaq. Angutit ilaannut kat-sorsartinngikkallaramik anisuup uumasuaraanik pilersitsisinnaanermik qaffassisssusaattut ileqqissinnaajunnaartarluni.

Issukkut qinngortartereernerup kingorna, inuunerup ilaani kingusin-nerusukkut kræftimik allatut ittumik takkuttoqarnissaanik aarlerinaat annertusiallalaartarpoq.

Kemortinnermi saniatigut sunniutaasartut

Kemortinnermi nakorsaat timimi tamarmi ingerlaartarpoq. Taamaam-mat krætip sananeqaatai kisiisa nungusarneq ajorpai, sananeqaatit ajunngitsut aamma ilannguttaramigut. Annertungaatsiartumik saniati-gut sunniuteqartitsisarpoq, kisianni iluarseqqikkaajuttarput.

Kemortillutit katsorsartinninni saniatigut sunniutaasartut nalingin-naanerusut tassaasinjaapput kajumiinnnerit, qasoqqaneq, nererusuk-kunnaarneq, meriannguneq, meriarnerit, nutsanik katagaaneq, aamma mamassutsinik naamasanillu allaanerusumik malussalerneq.

Kemortinnermi aap sananeqaatai aamma sunnerneqartarput, tamaammat aseruuttoornissamut aanaalernissamullu aarlerinaat nalinginnaasumiit annertunerusarluni. Katsorsartittut ilaat nakorsam-mik bleomycin-imik pigaangamik kissarneqalertarput. Tusaaniarnerat annikinnerulerluni, siutikkut siorsuttumik tusaasaqalerlutik, aamma

assanni isikkanilu kakikkaalutsitsisinnaasarnerat katsorsartinnerup ingerlanerani pisinnaasarpooq, taamaattoqarneranullu nakorsaat cisplatin pissutaasarpooq.

Anisuunik toqqorsineq

Nappaatip suussusersineqarnerani angutit issummikkut kræfteqartut anisuuisa pitsaassusaat innarlerneqareersimasarpooq. Qinngortartilluni kemortillunilu katsorsartinnerup kinguaassiorsinnaaneq annikillisittar-paa.

Imatulli paasineqartariaqanngilaq, tassa meerartaarsinnaajunnaar-tut. Kemortinnej qinngortartinnerlu qaangiuppata, anisuup pitsaas-susai pitsaaneruleqqikkajuttarput – kisianni ukiut arlallit ingerlane-rini tamanna pisarpooq. Taamaammat katsorsartinnissat sioqqullugu anisuunnik anisuunik sillimmateqarfimmut toqqorsisariaqassanerlutit eqqarsaatigisariaqarpat.

Katsorsartinnej naammassippat saniatigut sunniutaasartut amer-lanerit qaammatialunnguit ingerlanerini iluarsisarput, aamma nutsat naaqqittarput.

Kemortilluni katsorsartereernerup kingorna kingunerluutit

Kemoterapi ilaanneeriarluni sivisuumik saniatigut sunniuteqartitsisar-pooq. Tassani puaat tartullu sulineri annikillisissinnaavai, kiisalu inussat nuui aamma isikkat kakikkaaluttutut ilisinnaasarlutik. Tartut puaallu sulineri misissorneqartarput, aamma peqqisaartumik malinnaavigine-qartarlutik. Kingunerluutit piffissap ingerlanerani arriitsumik qaangiuk-kiartortarput.

Kemortinnerup anisuunik pilersitsisarnej annikillisittar-paa, taamaa-lilluni piffissap ilaani meerartaarsinnaaneq ajornarsisarluni. Anguter-passuit ilaannut katsorsartinniggikkallaramik anisuup uumasuaraanik pilersitsisinnaanermik qaffassis-susaattut ileqqissinnaajunnaartarpoq.

Tamaammat pilattartinnginninni inassutigineqarsinnaavoq anisuunniq toqqorsisariaqassasutit (orkietomi, takuuk qupp. 8) imaluunniit kemortinnerup aallartinnginnerani. Aamma angutit kinguaassiutikkut sananeqaataasa pilersitsisinnaanerat kemortinnerup kingorna annikillisarmata. Angutit amerlanerit kinguaassiutikkut sananeqaatinik naammattunik pilersitsisinnaasarput, aammalu ajornartorsiutiginagu atoqateqarsinna-sarlutik. Taamaanngippat sananeqaatinik iluaqtissannik tapertaralugu iisartagaqartariaqassaait.

Sulisut ilinnik katsorsaasut oqaloqatigikkit

Qinngortartillutit katsorsartissaguit imaluunniit kemortissaguit, saniati-gut sunniutaasartut qanoq ilillutit annikillisissinnaaneri pillugit sulisut siunnersuutinik iltsersuinernillu ikiorsinnaavaatsit.

Atoqateqartarnerami?

Issukkut pilatsereernermi timimi allannguutit sungiunniarneri sivisusin-naavoq.

Issuit aappaata peernera atoqateqartarninnut sunniuteqarneruna-vianngilaq. Issuit aappaa ajunngitsoq anisuup uumasuaaraanik naam-mattunik pilersitsisisinnaakkajuttarpooq, aamma angutit kinguaassiu-taannik tapertassatut issuit peereernikup iluaqtissaanik pisarnikkut annertusineqarsinnaavoq. Piumalleruit atoqateqartaleqqissinnaavutit.

Suliaritereernerpit kingorna qasusarnerit akornutigigukku, isumman-nik allanngoqqajaaguit, atoqateqarnissannut piumassuseqanngikkuit, imaluunniit tissassinnaanngikkuit, taava imaassinnaavoq sananeqaa-tinik timimik qisuarlitsartunik amigaateqartutit. Aaversinnikkut tamanna misissortissinnaavat. Angutit sananeqaatinik timimik qisuarlitsartunik amigaateqaruit, taava iisartakkanik testosterone-inik taper-tassannik pisinnaavutit, taakkulu ullut tamaasa iisassavatit. Periarfissaq alla tassaavoq, sap.ak. marluk pingasulluunniit allortarlugit kapitittar-neq, imaluunniit pissamaatissannik amivit iluanut ikkussinikkut, taanna qaammatit pingasukkaarlugit atorneqartarpooq. Anguterpalunnerit annaanavianngilat, aamma atoqateqartarnerit ingerlatiinnarsinnaavat.

Tissassinnaanerpit ajornartorsiutigilernera, allatigulluunniit atoqate-qarnikkut ajornartorsiuteqalersimaguit, tassani pissutaasinnaavoq nap-parsimalerninnut katsorsartinninnullu atatillugu tarnikkut tamaviaarsi-manerit.

Angutit ilaasa ataasiinnarmik illuttulluunniit issuerunnertik akueriu-minaatsittarpaat. Piffissaq sivisoog atorlugu sungiunniagassaavoq. Aap-paqaruit pitsaanerpaajussaaq ajornartorsiutit ingerlaannaq oqaloqati-giissutigikkajuttarussigit. Assersuutigalugu, illit titit qanoq misignerit, imminut qanoq isignerit, atoqatigiittarnissinnilu qanoq eqqarsartarner-sutit, aamma aapparipit maannakkut qanoq isigineraatit eqqarsartarne-rit. Tarnip pissusaanik immikkut ilisimasalimmik, atoqatigiinnermulluun-niit imm. ilisimasalimmik (sexolog) aamma oqaloqateqarsinnaavutit.

Issuusat

Angutit ilaasa issuersereernermikkut timimik allanngornera akuerisin-naaneq ajorpaat, ilaasalu annertunerusumik ajornartorsiutigisassanagu. Issuit peernera ajornartorsiutigigukku, taava issuuusalersinnissannik periarfissat pillugit nakorsarisat oqaloqatigiuk. Angissutsit assigiinngitsut pingasuupput, aammalu ilusaa nalinginnaasumik issuttut isikkoqarluni. Issuup aappaa pilattartereernerme atagaangat issuusamik neqereeroorfigitittoqarneq ajorpoq. Taamaaliortoqarsinnaasporli. Pilattartinngin-ninni issuuusalersinnissat eqqarsaatigisariaqanngilat, kingusinnerusuk-kulli aaliangiisoqarsinnaavoq.

Katsorsaariaatsinik allanik peqarpa?

Misileraalluni katsorsaaneq

Misileraalluni katsorsaaneq ilisimatuussutsikkut katsorsaariaatsimut nutaamut misissuineruvoq, sunniutigisartagaali iternga tikillugu suli iluamik paasineqanngillat. Assersuutigalugu nakorsaatip nutaap akuersissutigineqannginnerani napparsimasunut nammineerlutik peqataarusbottutut misilittaavigineqaqqartarpooq.

Nalinginnaasumik maleruagassaqanngilaq kina katsorsaanikkut misileraanermut akuerisaassanersoq. Ilaatigut kræftip qanoq ittuunera aallaavigineqartarpooq aamma nappaatip suussusersiniarnerata nalaani katsorsaasoqassanersoq, imaluunniit kræfteqaqqilerneremi katsorsaanissaq aallartinneqassanersoq. Aamma apeqqutaatinneqartarpooq tinunerup qanoq atsiginera siaruaassimaneralu. Aamma apeqqutaasarpoq siusinnerusukkut katsorsarneqarsimaneq.

Misileraalluni katsorsaanermi aalajangersimasumik pilersaarusrusior-toqartarpooq (allattaaveqarluni) napparsimasut qanoq amerlatigisut katsorsartissanersut, qanorlu katsorsaaneq sivisutigissanersoq il.il.

aamma takuuk www.cancer.dk/forsoeg

Misilileraalluni katsorsaaneq

Misileraalluni katsorsaaneq katsorsaaneruvoq suli misileraaffigineqangitsoq imaluunniit suli inunnut katsorsarneqarnissamut periarfissaarutivissimasunut atortinneqartarluni. Siunertarineqarpoq kræftimik napparsimasut inuunerminnillu navianartorsiortut piviusoq aallaaviga-

Iugu iluamik uppernarsineqanngitsoq Katsorsaanermi qaqtiguinnaq allattaavilersortoqartarpooq, aamma sapisngisamik ajunnginnerpaamik katsorsarneqarnissaat.

Misileraalluni katsorsaaneq kræfteqartunut immikkoortortaqaarfimmi annertuumik immikkut ilisimasaqartuni aammalu ilisimatusarnermut immikkoortortaqaarfinnut attuumassuteqartuni ingerlanneqartarpooq. Peqqinnissaqarfimmi nakorsap peqqinnissamut qullersaqarfik aqqtigalugu napparsimasut katsorsartinnissamut tassunga inner-suussutigisarpai. Suliamullu paasisimasaqartunut ataatsimiititaliap peqqinnissamut qullersaqarfik misileraalluni katsorsaanissaq pillugu siunnersuuteqarfigisarlugu. Periarfissaq taanna aamma taaneqartarpooq 'second opinion'.

Periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut atorlugit katsorsaaneq
Periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaangitsut atorlugit katsorsaaneq katsorsaariaasiuvoq peqqinnissaqarfinni nakorsat nalinginnaasumik neqeroorutigineq ajugaat. Innersuussutigineqarsinnaanngilaq katsorsaanissamut neqeroorutit akuerisaasuttaaq naaggaarnissaat.

Kisianni illit nammineerludit neqeroorummik allamik ilassuteqarnisannik toqqaasinnaavutit, pingaruteqaporlu nakorsarisavit oqaloqatinissaa.

Periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut ilaasa peqqinnissaqarfimmi katsorsartinnerit sunnersinnaavaat.

Maluginiartariaqarpalli periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut atorlugit katsorsaanermi qaqtiguinnaq iluatsittoqartarmat, taamaat-tumik iluaqtissartaanik saniatigullu sunniutaasartunik qulakkeerlugu ilisimanittoqanngimmat aamma ilisimasariaqarpat.

Katsorsartinneq naammassippat qanoq pissaanga?

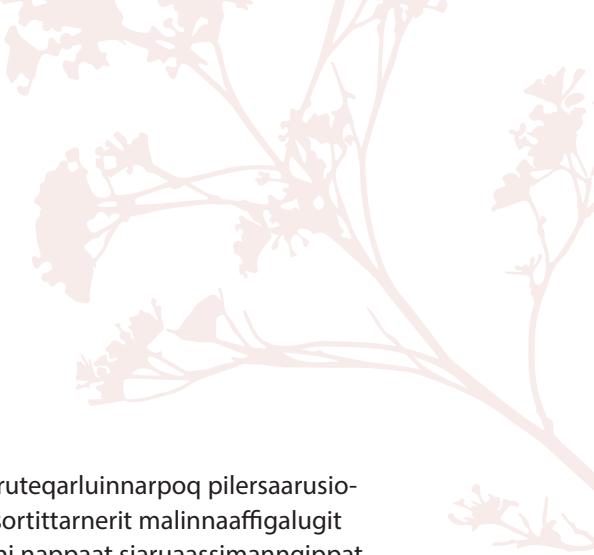
Nalinginnaasuovoq katsorsartereernerpit kingorna nukillaangaguit gasusutullu misigisimallutit.

Kræftimut akiuiniartut attaveqarnissannut ikiorsinnaavaatsit, assersuutigalugu oqaloqatiginnittartut. Nuna tamakkerlugu kræfti pillugu siunnersuisartut ikuiniarnerat tapersuersuinerallu atoraangamikku iluaqtigisartorujussuuat. Takuuk qupp. 2.

Nakkutiginninneq

Nappaat uteqqissinnaavoq. Taamaattumik katsorsartinnerpit naammasarneraniit ukiut tallimat siulliit immikkoortortaqarfimmi katsorsarfigisanni nakkutigisaallutit misissortittarnissannut qaaqquneqartassaatit. Aallaqqaammut qaammammut imaluunniit qaammatit marlukkaarlugit aggersarneqartassaatit. Kingusinnerusukkut qaammatit pingasuniit arfinillit qaangiukkaangata misissorteqqittassaatit. Aalajangersimaqqisaartumik pilersaarusiorneqartarpooq, nakkutigineqarlutit misissortik-kiartornerit tamaasa nakorsamit misissorneqartassaatit aaversittassallutillu. Aammattaaq akunniliullugu puakkut tarrarsortittassaatit, aamma tarrarsuineq immikkut ittoq atorlugu (CT-scanning) naatit misissorneqartassapput.

Nappaateqaqqilertarneq ukiut marluk siulliit iluanni takkuteqqik-kajunnerusarpoq. Pingaaruteqarpoq nakkutigineqarlutit misissortittarnerit orniguffigisassagakku, ukiut siullinnaanngitsut, kisianni ukiut tallimat tamaasa orniguffigisassavatit. Taamaalillutit nappaatigisavit utertoornissaa paasineqarsinnaammat, siusissukkullu katsorsajaaneqarsinnaanissaa pisinnaammat. Akulikitsumik nakkutigineqarluni misissortittarnerup qulakkiissavaa, issummikkut kræfteqartut taman-gajammik ajorunnaarsinnaanerat.

Angutini pilatsissimasuni pingaaruteqarluinnarpoq pilersaaruso-riikkamik nakkutigineqarlungi misissortittarnerit malinnaaffigalugit orniguffigisarnissaat, aamma tassani nappaat siaruaassimannngippat. Tassani nappaativit killiffia I non-seminom-iuppat, imaluunniit killiffik I semonom 6 cm-rimit annikinnerusumik tinuneqarpat. Ilisimaneqarpoq, angutit tallimaagaangata tallimaat nappaammik utertoortartoq, tamarmilli ajorunnaarsinnaasarpuit kræfti piaartumik paasineqaraangat.

Issukkut kræftip uteqqittoorneri imerajuup sorujuarneqartarfíni nassanut tunorlerpaani naammattoorneqakkajuttarput (takuuk qupp kingullerpaami atugagaaqqap iluatungaani titartagaq)

Napparsimaleqqinnissamut annilaanganeq

Katsorsartereernerit naammassereeraluartoq, nappaatip puiguinnissaa inuunivillu siornatigutut ingerlateqqinnissaa ajornakusoorsinnaasarpooq. Kræftimik napparsimanikorpassuit nappaamminnik utertooqqinnissartik annilaangassutigisarpaat, timertillu eqqumaffiginerulertarlugu.

Taamatorpiaq misigisimaguit ernumassutigisat pillugu nakorsamik oqaloqateqaruit immaqa iluaqtigissavat. Kræftimik nappaateqarnikut allat aamma oqaloqtiginerisigut misilittagaat atorsinnaassavatit.

Assersuutigalugu oqaloqtigittartunut attaveqalerusukkuit kræftimik akiuiniartut ikiorsinnaavaatsit.

Erseqqissaatigissallugu pingaaruteqarpoq issummikkut kræfteqale-qqittartut ajorunnaaqqittarmata, tassani katsorsaaneq piaartumik aallartinneqarpat.

aamma atuaruk kræftimik utertooqqinnej qupp.

Ajorunnaarsinnaavunga?

Angutit qallunaat ukiumut 300-rujut missaaniittut isumikkut kræfteqarnertik pillugu kalerrinneqartarput.

Qujanartumillu tamangajammik ajorunnaartarput – tassa 94 %-ii – aamma kræfti siaruaassimagaluarangalluunniit.

Nappaatinik killiffilersuinerup ajorunnaarnissannut periarfissat takutissinnaavai. Angutit isumikkut kræfteqartut siunissaat pillugu atuarsinnaavat. Eqqaamassallugu pingaaruteqarpoq naatsorsueqqis-saарnerup illerpiaq nappaatigisat pillugu allaaserinninngimmat.

Nalunaarsuusiorneq qanoq oqariartuuteqarpa?

Nalunaarsuusiorneq inunnut arlalinnut naatsorsuussaavoq, inunnut ataasiakkaanuunngitsoq. Naappaatip qanoq pinissaanik missiliuinermi apeqquatasarloq nappaatip sumi killiffeqarnera, qassnik ukioqarnersutit, allanik nappaateqarnersutit, aamma timikkut qanoq peqqitsigernersutit. Nappaatip qanoq pinissaa pillugu nakorsaq aperisinnaavat, kisianni naatsorsuutigissanngilat nakorsavit erseqqilluinnartumik akisinnaassagaatit.

Ataatsimut isigalugu isumikkut napparsimasut killiffik I-miittut ajorunnaartarput. Killiffik II-mi napparsimasut 95 %-ii ajorunnaartarput. Napparsimasut killiffik III-miittut ajorunnaarnissaannut nappaatip qanoq siaruaatsigisimanera tassani apeqquatasarluni. Ataatsimut isigalugu angutit isumikkut kræfteqartut killiffik III-miittut 75 %-ii ajorunnaartarput.

aamma takuuk www.cancer.dk/testikel

Kræftimi peerneqarsinnaanngippat?

Issukkut kræfti ajorunnaarsinnaajuaannarneq ajorpoq. Taamaattoqarpallu nakorsat katsorsaanissamik tapersersuinissamillu neqeroorutitik ilinnut naleqqunnerusut ingerlatiinnassavaat.

Issukkut kræfteqaqqilissagaluaruit pingaaruteqarpoq eqqaamas-sallugu, nappaat tuavioortumik katsorsarneqaraangat amerlanerpaat ajorunnaartarmata. Taamaattumik napparsimmavimmut nakkutigine-qarlutit misissortittarnivit nakkutigilluarnissaa pingaaruteqarpoq.

Anniarunnaarsitsiniarluni katsorsaaneq

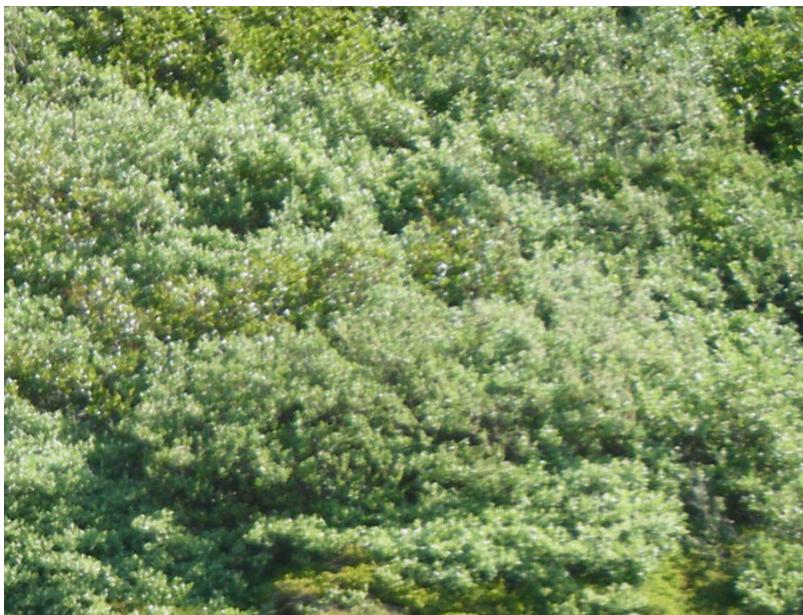
Angutini ikittuinnarni kræfti annertuumik kemoterapi atorlugu katsorsalarluguluunniit peerneqarsinnaaneq ajorpoq. Taamaattoqarpallu nakorsat anniarunnaamissutaasinnaasumik katsorsaanissamik neqe-roorsinnaapput. Anniarunnaamisitsiniarluni katsorsaaneq ajorunnaassutaaneq ajorpoq, inuuneq sivitsorneqarsinnaavoq, malunniutillu ikiorser-neqarsinnaallutik.

Pilatsereerluni nappaammik utertooqqinnermi katsorsartinneq

Pilatsereernerpit kingorna napparsimaleqqikkuit, taava qinngortartillutit kemortillutilluunniit katsorsartissaatit. Katsorsartereernittut iinnassaaq, aamma kræfti aallaqqaataanisuut siaruaassimappat (takuuk qupp. 9-10).

Kemoterapiimik qinngortaanermilluunniit katsorsartereernermi nappaateqaqqilernernikkut katsorsartinneq

Siullermeerlutit kemoterapeeersimaguit imaluunniit qinngortarte-reersimaguit issukkullu kræfteqaleqqillutit, taava nakorsaatinik katsorsarneqarnissamik periarfissaqakkajuttarpoq, aammalu pilatsinnermik ilaneqarsinnaasarluni.

Sooq issukkut kræfteqartoqalertarpa?

Sooq issukkut kræfteqartoqalertarnersoq ilisimaneqanngilaq, kisianni naartuunermili siusissukkut kræfteqalersinnaaneq pilertiartortartoq paasisaqarfingineqangaatsiarnikuuvuq, tassa naartuunermi qaammatit pingasut siullit ingerlanerani. Malinnaaffiginninnikkut paasineqarnikuuvoq anaanaasup inooriaasiata nukappiaqqap naartup iluaniitillugu issuini anisuup uumasuaraanik pilersitsisartut ipiutaasartai sunnerneqartarlutik.

Issummi kræfti pilikkajuttarpoq issuup aappaa illuttulluunniit issuup naqqanut tussimanngikkaangat/ta. Meeraanermi paasineqakkajut-

tarpoq, pilatsinnikkullu aaqqiivigineqarsinnaalluni. Pilatsereersimaga-luaraanniluunniit issummi kræfteqalernissamut aarlerinaateqartuaannarsinnaasarpooq, aamma issummi nalinginnaasumik issuit naqqanut tussimasumut. Taamaapportaaq angutini kinguaassiuutimikkut ineril-luarsiimanngitsuni. Angutini meerartaarsinnaanermikkut ajornartorsiuteqartuni issummikkut kræfteqalersartut takussaaneri akulikittarput.

Issukkut kræfteqartarneq kingornuttagaanngilaq, kisianni ilaqua-riinni ikittuinnarni kræfteqalernissamut aarlerinaatinik annertulaartunik peqartarluni. Issukkut aseruuttoornermi, annersinneqarnermi, aamma qarliit attuumasut pissutigalugit issukkut kræfteqalernissamut aarleri-naat annertusitinneqarneq aqorpoq.

Issukkut kræfteqaleqqajaanermut malunniutit – CIS testis

Issukkut kræfteqaleqqajaanermut malunniutit taaneqartarput carcinoma in situ testis. Naalisarlugu CIS testis. Ilimageqarpoq CIS testis issukkut kræfteqariaatsinut tamanut aallartisaataasartoq, aammalu CIS testis-ip issukkut kræftinnguuukkiartorneri sivisunerusumik sivikinneru-sumilluunniit tamarmik katsorsarneqanngikkunik pilertiartuaartut.

CIS testis sunaagami?

Kræftip sananeqaatai nakkutigineqaratik alliartortarput, aamma timip ipiutaasartaasa assigiinngitsut akornanniittut killiffit ajunngitsut ataqqinngivillugit. Carcinoma in situ isumaqarpoq ‘massakkorluinnaq kræfti’.

CIS testis-imi timip sananeqaatai allangorsimasarput, taamaalillutik kræftip sananeqaataasut isikkoqalersarlutik, kisianni killissatik timip ipiutaasartaasa assigiinngitsut akornanniittut suli ataqqigaat.

Ilisimatuut isumaqarput, CIS-imi issummi timip ipiutaasartai suli naartuunermi ipiutaasartanit, kingusinnerusumilu anisuunngortussani ineriaitulereertartut. CIS isummit misissugassanik peersinikkut qinguartarlugit takuneqarsinnaasarpooq.

Nammineerlunga qanoq iliorsinnaavunga?

Kræftimik nappaatip suussusersinera tupannartumik kinguneqartarpoq, eqqarsaaterpassuit aamma isumakuluutit takkuttarmata. www.ditliv.dk-mi ilisimasassanik, nerisassallu pillugit sungiusaatnik, sinittarnernik, aalasarnissamik aamma eqqarsaatit pillugit atuarsinnaavutit.

Kræftimik napparsimasut amerlasuut nammineerlutik qanoq iliorsinnaanertik eqqarsaatigisartorujussuuat. Nerisat, timimik aalatitsinissaq, tupa aamma imigassaq, taakkuupput iliuuseqarfiusinnaasut.

Nerisat timikkullu sammisat

Kræftimik napparsimasut sanigukkajuttarput. Piffissap ilaani illigisa-qannginneq nuanniilliuutigisaramikku, meriannguneq, iisiniarner-mikkut ajornakusoortsineq, allallu naat inalukkallu aqqutaasigut ajornartorsiutit pilersarmata. Inunnit nappaateqanngitsuninngarnit peqqinnarnerusunik nerinerusariaqartarput, ima paasillugu nerisassat protein-eqarnerusut orsoqarnerusullu nerinerusariaqaramikkit. Nakor-saq peqqissaasorluunniit siunnersorneqarnissannik aperikkit.

Katsorsartinnerup nalaani kingornalu timikkut sammisaqartarneq amerlasuunit assorsuaq nuannaarutigineqartarpoq, timikkut tarnimikkullu iluaallatsitsinerusutut misigisimalersaramik. Qanoq iliornissat pil-lugu, suullu sammissagukkit pitsaanerusoq nakorsarisat oqaloqatigiuk.

www.cancer.dk/madtilkraeftpatienter
www.cancer.dk/motiongavner

Pujortartarpit?

Issukkut kræfteqaruit pujortartarlutillu, ajunnginnerussaaq pujortar-tarunnaaruit. Pujortartaruit katsorsartinninnut sunniuteqarsinnaavoq,

taamaalilluni pilatsinninni qinngortartillutillu katsorsartinninni, nappaatip allatut pissuseqalerneranik arlaqartunik pisoqarsinnaalluni. Aamma pilatsereernerpit kingorna ikivit maminniarneranut ajornakusoortitsinerussaaq.

Pujortartarneq pissutaalluni ulluni arlalinni peqqinnissaqarfimmi uninngasinnaavutit, tassani nappaatip allatut pissuseqalernera pissutaalluni.

www.cancer.dk/blivroefri_atuaruk

Pujortarunnaarnissannut ikiorneqarusuppit?

Pujortarunnaarniarneq sapernartarpooq. Pingaartumik napparsimalerut-tornerup qeqqani. Pujortarunnaarniarnermut atortussat akeqanngitsut, aamma pujortarunnaarniarninni siunnersorneqarsinnaaneq Stoplinie-mut sianerlutit pissarsiarisnnaavatit, tlf. 80 31 31 31. Aamma sms-ik-kut allalluni kiffartuussivik: "cikaritsit tassa"-mut ilanngussinnaavutit. Kommunet arlallit, nakorsataarniarfiillu aamma pujortarunnaarniarnermut tunngasunik neqerooruteqartarput. (DK-mi)

www.cancer.dk/blivroefri_atuaruk

Pujortartangikkuit pilatsereernerpit kingorna ikit mamilluarnerussap-put. Taamaammat pilatsinnginnermi pujortarunnaarnissaq isumassari-siatsalaassaaq. Imigassartorneq aamma mianersuutissavat, aammalu Peqqinnisamut qullersaqarfíup aarlerinaateqaqqajaanermut killissariti-taa eqqumaffigalugu. (takuuk qupp. 29)

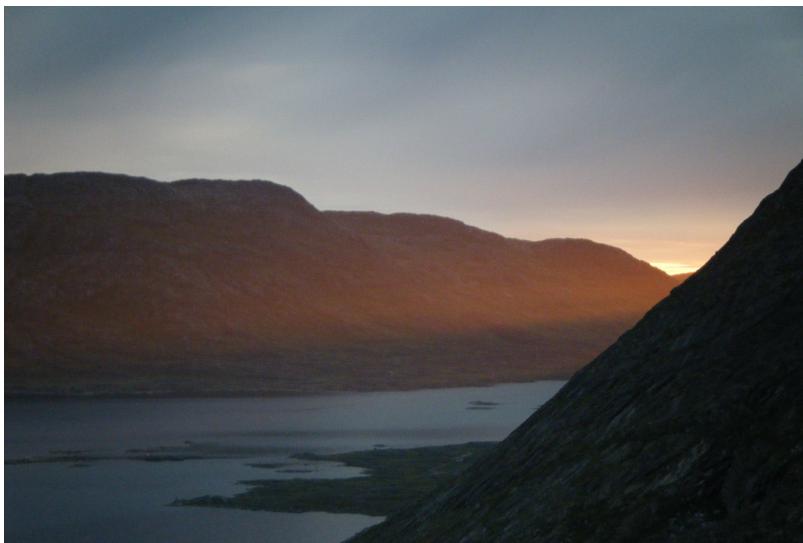
Pilatsereernerpit kingorna sap.ak. arfineq pingasut aqqaneq marlulluuniit pujortassanngilatit. Pujortaleqqinngilluinnarnissaq aamma pitsaa-nerpaajussaaq. Aamma pilatsereernermergi pingaaruteqarpoq aarleri-naateqaqqajaanermut killissarititaasup eqqortumik malinnejarnissaa.

Peqqinnisamut qullersaqarfíup pilatsissimasunut tamanut innersussuti-gaa:

- Aarlerinaateqaqqajaanermut killissarititaasup eqqortumik malinnejarnissaa
- Ullormut sisamat sinnerlugit imertarsimagukkit, taava pilatsinnissa-vit minnerpaamik sap.ak. sisamat sioqqullugit imigassartorunnaavis-sasutit.
- Pilatsinnissat sap.ak. arfinillit sioqqullugit pujortarunnaavinnissat

Imigassartorpallaarpit?

Inuit imigassamik ullormut sisamat sinnerlugit imigassamik atuisut pilatsinnerminni nappaammik allatut pissuseqalernernik amerlaneru-sunik peqalersarput, assersuutigalugu aseruuttornerit, uummatikkut aamma puakkut ajornartorsiuteqalernerit, kiisalu aanaalernissamut aarlerinaatit annertunerulerneri aamma ikit allatut pissuseqalersinnaal-lutik. Inunnit imigassartunnginnerusunit sivisunerusumik uninnga-tinneqartarput. Innersuussutigineqarpoq katsorsartinnerup kingorna imigassamik imerpallaannginnissaq, tassalu killissarititaasunik qaangi-naveersaarnissaq.

Imigassartortarnerup allannngortinnissaanut ikiorneqarusuppit?

Imigassartortarnerpit allannngortinnissaanut ikiorneqarnissat pisariaqartikkukku, taava katsorsarneqannginninni peqqinnissaqarfíup nakor-savilluunniit siunnersorlutit tapersorsorlutilluunniit ikiorsinnaavaatit.

Aamma paasissutissat siunnersuutillu pissarsiarisinnaavatit uani: www.hope.dk imaluunniit Hopelinie-mut oqarasuaat 80 33 06 10-mut sianer-lutit, taakku akeqanngitsumik kinaassutsimillu isertuussillutik oqara-suaatikkut siunnersorsinnaavaatsit aamma imigassamik ajornartorsiute-qarninnik qaangiiniarninni tapersorsorsinnaavaatsit. (DK-mi)

Peqqinnissamut qullersaqarfíup imigassat amerlassusissaannik killissarititaa

- Angutinut sap.ak. annerpaamik immiaaqqat 14-init
- Taamatullu sap.ak. annerpaamik immiaaqqat tallimat

Oqaatsit allattukkat

AFP (Alfa-føtoprotein):

Tassaapput uumassusillit sananeqaataat kræftip tinuneranit pilersin-neqartartut, aammullu kaanngartartut. Uumassusillit sananeqaataat taakku taaneqartarpot tumormarkør. Sananeqaatit ilaanni non-seminom-ini pilersinneqartarpot, taamaammallu angutini issukkut kræfte-qartut aavanni uuttortarneqarsinnaallutik.

Biopsi: Vævsprøve. Misissugassamik peersineq

Carcinoma in situ testis (CIS): Issukkut kræfteqaleqqajaanermut malun-niut.

CT-scanning: Tarrasuunikket misissuineq immikkut ittoq, tassani tarr-suilluni assilisat arlallit qarasaasiakkut misissorneqartarlutik.

HCG (Humant Chorion Gonadotropin):

Sananeqaatit uumassusillit ilaat, non-seminom-it ilaannit pilersinneqartartut, aammilu kaanngartinneqartartut. Taamaammat angutini ilaanni issummikkut kræfteqartut aavanni uuttortarneqarsinnaasoq.

Immunsystem-Timip akiuusutissaata ingerlaarnera:

Aserunnernut, sananeqaatillu ajortut akiornissaanut timip nalingin-naasumik akiuisua.

Lymfe:

Imeq erseqqissoq, taannalu timimi imerajuup qinersiisigut kaavilluni ingerlaartarpooq

Lymfeknuder:

Imerajuup sorujiarneqartarfii timip akiuussutissaata ilagiinnarpaa. Kræfti imerajuup sorujiarneqartarfisigut siaruaassinnaavoq.

Non-seminom:

Issukkut kræfteqariaaseq. Non-seminom-init allatut periaasilinnik allanik peqarpoq. Taakku sananeqaatinik, naartuunermi pissuseqqaamisut it-tunik pilersuupput. Non-seminom-it seminom-iniit sukkanerulaartumik alliartukkajunnerusarput.

Metastaser:

Kræftip sananeqaatai kaanngarnikkut timimi allamut tinunernik pilersitsisnnaasut. Metataster tinunertut taassumatut ittuuvoq. Kræftimik nutaamik allamik nappaateqalersitsisuunngitsog.

Orkiktomi:

Issuk kræfteqartoq pilalaarlugu peerneqartarpooq.

Testosteron:

Angutit sananeqaataanik timimik qisuarlartitsisartut.

Seminom:

Kræfteqariaaseq. Issukkut kræfti naartuunermili seminom-it pileriartortartut. (Carcinoma in situ celler) naartuunermi pilereertarsimanissaat ilimagineqarpooq. Seminom-it non-seminom-init arriinnerusumik alliartortarput.

Tumormarkører:

Sananeqaatit kræftip sananeqaataasa pilersittagaat aammullu kaanngarsinnaasartut.

Ultralydsundersøgelser:

Timip iluanik misissuineq, maligaasat tusaaneqarsinnaanngitsut atorlugit.

Suut allat aamma atuarsinnaavakka?

Kræftimik nappaateqartunut atatillugu atuagaaqqanik atuarlugit iluaqutaasinnaasunik Kræftimut Akiuiniartut arlalinnik saqqummersitsi-nikuupput.

"Kræfteqalerpunga – qanoq iliorsinnaavunga?"

"Qanigisaasutut inuuneq – kræfteqarluni napparsimasup saniani"

"Kræfteqarlutit napparsimaninni pisinnaatitaaffitit"

"Kræfti atoqatigiinnerlu"

"Kræfteqarlutik napparsimasunut nerisaqarnermut siunnersuutit"

"Nakorsaq aperiuk"

"Periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut atorlugit katsorsartinnissat

eqqarsaatigaajuk?"

"Ataata anaanaluuunniit kræfteqalerpat – ilaqtariinnut kræftimik eqqugaasunut atuagaq"

"Nakkutigineqarluni misissortittarnerup ingerlanera – katsorsarterernerup naammassinerani inuuneq"

"Issutit imatut misissortassavatit"

Atuagaaqqat akeqanngillat. www.cancer.dk/netbutik imaluunniit oqara-suaat 35 25 71 00 attavigalugit piniarneqarsinnaapput.

Kalaallisut quppersakkat uani nassaarineqarsinnaapput anillatsineqarlu-tillu: www.neriuffik.gl

Aamma internettimi nappaatit pillugu annertunerusumik atuarsinnaavutit. Kræftimut Akiuiniartut nittartagaanni www.cancer.dk aamma katsorsartinneq, ilagisat, pinaveersaartitsineq ilisimatusarnerlu pillugit paasissutissanik tamanik peqarpoq. Nappaatit pillugu atuarneqarsinnaasut uani pissarsiarisinnaavatit www.cancer.dk/testikel.

Nunani allani nittartakkat

MacMillan Cancer Support Europami kræfti pillugu paasissutissiisartutut nittartagaa siuarsimanerpaanut ilaavoq: www.macmillan.org.uk

National Cancer Institute (NCI) amerikami peqqinnissaqarfuiup ministee-riaata kræftimut suliniaqatigiiffissuaraa: www.cancer.gov.

Sumi siunnersorneqarnissannik ikiorneqarsinnaavunga?

Kræftimut akiuiniartut nuna tamakkerlugu illoqarfinni assigiinngitsuni kræfti pillugu siunnersuisarpoq. Tassunga sianernikkut namminerluunniit takkullutit siunnersorneqarsinnaavutit. www.cancer.dk –mi siunner-sorneqarsinnaavutit ilitsorsorneqarlutilluunniit, imaluunniit kræftliniemut akeqanngitsumik sianernikkut. Kræftimut akiuiniartut kræftimik napparsimasunut ilaqtuaanullu oqarasuaatikkut siunnersuisarfigaat. www.cancerforum.dk.

Kræfti pillugu siunnersuisarfíit

Kræfti pillugu siunnersuisarfíik ilinnut qaninnej uani nassaarisinnaavat www.cancer.dk/kraeftraadgivninger imaluunniit Kræftimut akiuiniartut sianerlutit oqarasuaat 35 25 75 00.

Oqarasuaatikkut siunnersuisarfíup kræftliniep ammasarfíi

Ulluinnarni 9.00-21.00

Arfinningorneq – sapaat 12.00-17.00

Nalliuuttuni matoqqasarpoq

Oqarasuaat 80 30 10 30

Kalaallit Nunaanni:

Kræftimut akiuinialuni suliniaqatigiiffik Neriuffik, Kalaallit Nunaanni sumiiffinni amerlasuuni immikkoortortaqarfeqarpoq. Ilinnut qaninner-paaq qanorlu saaffigineqarsinnaanersoq napparsimavimmi sulisunut nakorsanullu paasiniarsinnaavat. Imaluunniit Neriuffit Kattuffiat Nuum-miittoq allavigisinnaavat Uunga:

Neriuffit Kattuffiat

Postbox 1546

Imaneq 41

3900 Nuuk

Oqarasuaat: 00299 49 04 89

Fax: 00299 31 25 04

E-mail: neriuffik@green.net.gl

Nittartagaq: www.neriuffik.gl

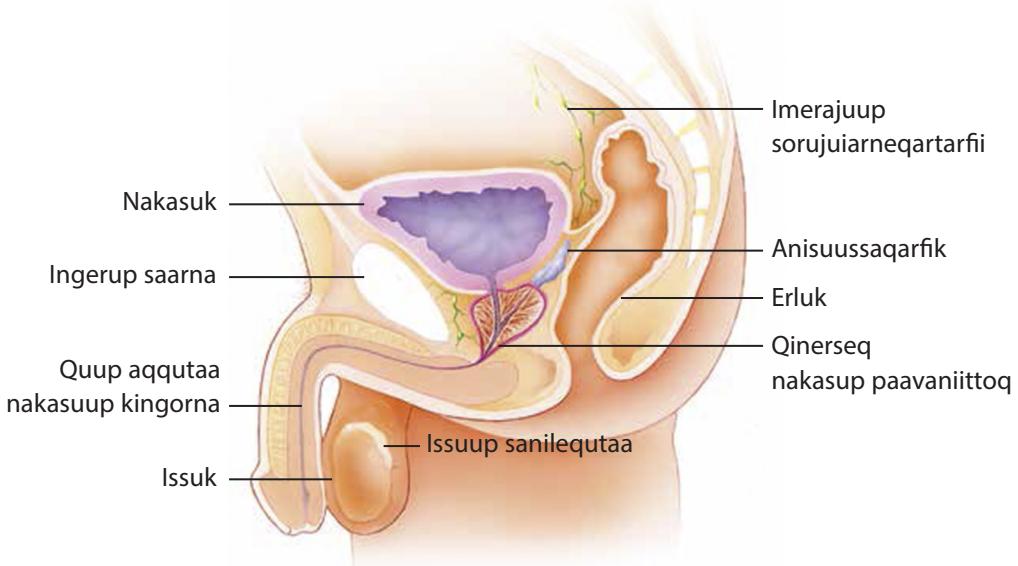
Facebook: Neriuffit Kattuffiat

Issut

Issut taakku marluk issummiippuit, immikkut tamarmik inissisimallutik. Angutip kinguaassiutaasa ilagaat. Inersimasunngulernermet ikaarsaariernermermi issuit anisuussanik pilersitsisalertarput. Aamma angutit sananeqaataanik timimik qisuarlartsisartunik sanaartortarput, taakkulu aamma nipip qatitorneranik umeqalernermillu pilersitsisarlutik. Issuup sanilequtaani anisuut uumasuarai inissisimasarput. Issuk tunua tamaat inissisimaffigisarpaat.

Issummi anisuup uumasuaraanik timip ipiutaasartaani pilersitsisartoq, pissuseqammisut ittumik naartuunermili sananeqaatinik ineriartortis-sarpoq.

Naartup inerikkiartornerani, timip ipiutaasartai tartut akorninut ingerlaartarput. Tassani timip ipiutaasartai katersuuttarput, aamma tassani timip ipiutaasartai katersuuttarput, issummullu nassanut tunorlerpaanut pisarlutik, issunngortarlutillu. Aammik pilersorneqarneq, sianiuutinik pilersuineq, aamma imerajuup taqaa malinnaasarput, taamalu anisuup aqquataatut inissittarluni, taanna tartut akornisigut issunnut ammut ingerlasarpoq.

Neriuffit Kattuffiat

Postbox 41

3900 Nuuk

Oq.: +299 49 04 89

Fax +299 31 25 04

neriuffik@greennet.gl

www.neriuffik.gl

